

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізичне виховання дітей дошкільного віку
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність для всіх спеціальностей
(код і назва спеціальності)

освітня програма для всіх спеціальностей

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

---

*(підпис, ініціали, прізвище)***РЕКОМЕНДОВАНО:**

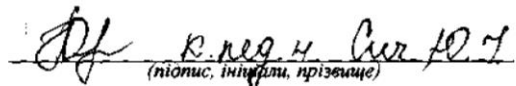
кафедрою соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

протокол № 5 від 09.01.2020р.

Завідувач кафедри

*(підпис, ініціали, прізвище)***ПОГОДЖЕНО:**

Голова ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

*(підпис, ініціали, прізвище)***Розробники програми:**

Житомирський Леонід Олександрович - старший викладач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки і фізичної культури

Рецензенти програми:

Савчук Сергій Ананійович - кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Луцького національного технічного університету

Ярчук Геннадій Васильович, кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	20	6
Модулів:	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 4	<i>Семінарські заняття:</i>	
	28	6
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 2	-	-
- самостійна робота: 8	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни виступає формування систематизованих знань сформованість систематизованих знань у студентів в області фізичного виховання дітей дошкільного віку за спеціальною методикою.

Метою для вивчення дисципліни є: забезпечення кваліфікаційної компетентності майбутніх фахівців галузі освіти світоглядних позицій щодо власної відповідальності за збереження і зміцнення здоров'я дітей та переконання у першочерговості реалізації оздоровчих завдань; оволодіння певним професійним досвідом.

Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення анатомії та фізіології, основ медичних знань, гігієни.

Міждисциплінарні зв'язки психологія, педагогіка, фізіологія, анатомія.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. **Знання:** основні поняття курсу, завдання фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку; закономірності формування рухових умінь і навичок та фізичних якостей у дошкільників; основні форми роботи з фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку; співвідношення методів і прийомів навчання дітей різних вікових груп фізичних вправ, залежно від етапу формування рухової навички, фізичної і психологічної підготовленості; сутність та механізми здоров'я дитини; чинники здоров'я дитини та засоби його збереження; сутність і мету валеологічного виховання дитини; шляхи, форми і засоби виховання у дитини навичок здорового способу життя.

2. **Уміння:** застосовувати теоретичні знання з курсу у практиці навчально-виховного процесу у ДНЗ; здійснювати планування та моделювання усіх форм роботи з фізичного виховання та оздоровлення дітей в різних вікових групах; здійснювати вибір та розробляти форми та методи валеологічної освіти та виховання в залежності від віку та індивідуальних особливостей дітей тощо; проводити різноманітні форми роботи з фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку; створювати умови для оптимальної рухової діяльності дітей з

урахуванням критеріїв оцінки та змісту рухового режиму в різних вікових групах; добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей; добирати доцільні засоби формування здоров'язбережувальної компетенції дитини; аналізувати заняття з валеологічного виховання та визначати їх ефективність; складати індивідуальні оздоровчі комплекси для дітей.

3. *Комунікація*: використовувати набуті знання при веденні дискусій з актуальних проблем військової підготовки; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

4. *Автономність та відповідальність*: виконувати індивідуальні науководослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Теорія фізичного виховання дітей від народження до шести років.	8	4	4	-	-	-	13	2	1	1	-	-	-	21
2.	Завдання і засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	10	4	6	-	-	-	13	3	1	2	-	-	-	21
3.	Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку.	10	4	6	-	-	-	14	2	1	1	-	-	-	22
4.	Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.	10	4	6	-	-	-	14	2	1	1	-	-	-	20
5.	Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.	10	4	6	-	-	-	14	3	2	1	-	-	-	20
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Теорія фізичного виховання дітей від народження до шести років.

Предмет теорії фізичного виховання дошкільників. Взаємозв'язок теорії фізичного виховання дітей з іншими науками. Розвиток теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 2. Завдання і засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Характеристика та види фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ. Оздоровчі сили природи як засіб фізичного виховання. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання. Характеристика програми з фізичної культури.

Тема 3. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Фізичне виховання дітей першого року життя. Фізичне виховання дітей другого року життя.

Тема 4. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.

Єдність навчання, виховання та розвитку дітей у процесі фізичного виховання. Принципи навчання. Методи та прийоми навчання фізичних вправ. Закономірність формування рухових вмінь і навичок.

Тема 5. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.

Розвиток швидкості та спритності. Розвиток гнучкості, витривалості та сили. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Теорія фізичного виховання дітей від народження до шести років.

Тема 2. Завдання і засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 3. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 4. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.

Тема 5. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	30	Конспект
2	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - підготовка доповіді; - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	10 10 28	20 20 34	Доповідь Реферат Презентація
	Разом	72	108	

5.4. Тематика індивідуальних завдань

Тематика рефератів

1. Наукові основи теорії і методики фізичного виховання.
2. Методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання.
3. Фізична культура в Україні.
4. Оздоровчі сили природи як засіб фізичного виховання.
5. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.

6. Характеристика програми з фізичної культури.
7. Принципи навчання у фізичному вихованні.
8. Методи та прийоми навчання фізичних вправ.
9. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.
10. Рухливі ігри та методика їх проведення.
11. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.
12. Типи занять з фізичної культури.
13. Способи організації дітей на заняттях з фізичної культури.
14. Оптимальна рухова активність – необхідна умова всебічного розвитку дітей.
15. Планування та облік роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі.

Тематика доповіді

1. Способи організації дітей на заняттях з фізичної культури.
2. Заняття з фізичної культури на повітрі.
3. Особливості проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах.
4. Методика проведення занять з фізичної культури у мішаних за віком групах.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Принципи навчання у фізичному вихованні.
2. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	

26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.

Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), веб-сервіс Google Classroom.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Вільчковський Е. С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2008. – 428 с.

2. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред.Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.

3. Москаленко Н.В., Борисова Ю.Ю., Сидорчук Т.В., Лядська О.Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. осібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 128 с.

4. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.

5. Організація оздоровчої роботи в ДНЗ. / Уклад. Л.А. Швайка, - Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 253 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Адирхаєв С.Г. Сучасна технологія фізичного виховання студентів з обмеженими можливостями здоров'я в умовах інклюзивної освіти. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2016. № 1. С. 4-12.

2. Безверхня Г. Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності школярів. Спортивний вісник Придніпров'я. 2008. №3-4. С. 99-102.

3. Вишнеvский В. А. Здоровьесбережение в школе (Педагогические стратегии и технологии). Теория и практика физической культуры. 2002. № 1. 268 с.

4. Власюк О.О. Вперед, до джерела здоров'я! : навч. посібник. Дніпропетровськ, 2003. 103 с.

5. Волков Л.В. Теория и методика юношеского спорта. Київ : «Олимпийская литература», 2002. 295 с.

10.3. Інтернет-ресурси

1. <http://www.gov.ua/main.php> - Рішення колегій Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту Електронний ресурс "Про реформування фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України" від 11.11. 2008/№ 13/1 - 2, 10, 11/1. – 5 с.

2. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> - сайт Міністерства науки і освіти України "Нова Українська школа".

3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> - сайт Міністерства науки і освіти України "Державні стандарти".

4. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitkuinklyuzivnogonavchannya> - Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010р. №912.

5. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> - Концепція "Нової Української школи" . Ухвалено МОН 27/10/2016. 34с.

6. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/ - Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року.